

Dosarul nr. 3ra-153/24
2-23004735-01-3ra-12022024

Instanța de fond: Judecătoria Cahul, sediul Central – E. Bancov
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – V. Movilă, S. Pilipenco, Ev. Dvurecenshii,

ÎNCHEIERE

14 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Biroul vamal Sud și de Bondarenco Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Anatolie Bondarenco împotriva Biroului vamal Sud, privind anularea actelor administrative, împotriva deciziei din 06 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul,

constată:

La 10 ianuarie 2023 Bondarenco Anatolie a depus în instanța de contencios administrativ cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Sud privind anularea actelor administrative individuale defavorabile, prin care a solicitat: anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022; anularea răspunsului nr. 28/26-06/7024-06 din 07 noiembrie 2022, emis în urma examinării contestației procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022; anularea deciziei de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022; anularea răspunsului nr. 28/11-18382 din 16 decembrie 2022, emis în urma examinării contestației depuse împotriva deciziei de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022; anularea deciziei nr. 537 din 25 noiembrie 2022 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 21 octombrie 2022 de către Biroul vamal Sud a fost întocmit procesul-verbal de revendicare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022. Conform procesului-verbal de revendicare, s-a constatat faptul că, în urma utilizării de către alte persoane a mijlocului de transport importat cu scutirea de plata drepturilor de import, s-a încălcat principiul acordării facilității fiscale și vamale prin nerespectarea destinației finale a mijlocului de transport. În rezultatul transmiterii în posesie/folosință cetățenilor Dănăilă Valeriu, Derivolcov Andrei, Cioric Nicolae a autoturismului marca Volkswagen Sharan, anul fabricării 2006, fapt confirmat

prin traversările frontierei de stat prin posturile vamale Leușeni- Albița și Cahul-Oancea, la volanul căruia s-au aflat cetățenii nominalizați supra, se constată că Bondarenco Anatolie a încălcat prevederile stabilite în art. 28 lit. z) pct. 1, pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal, art. 20 alin. 4) indice 1) pct. 1) Cod vamal nr. 1149/2000, HG nr. 474 din 20.04.2016. Totodată, s-a stabilit faptul că urmează a fi calculate drepturile de import în sumă de 169 626,40 lei.

A menționat reclamantul că, la data de 04 noiembrie 2022, prin intermediul avocatului Apărece Oleg, a înaintat contestație împotriva procesului-verbal de revendicare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022, prin care a solicitat anularea procesului-verbal de revendicare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022, motivând faptul că vinovăția acestuia nu a fost dovedită, prin probe concludente, pertinente și utile. Mai mult ca atât, la cazul dat a fost aplicată incorect legea. La data de 04 noiembrie 2022 cu nr. 420 a fost emisă Decizia de regularizare, conform căreia Bondarenco Anatolie urma să achite suma de 195 493,58 de lei, dintre care obligații vamale 169 626,40 de lei și penalitate 25 867,18 de lei.

A relatat că la data de 07 noiembrie 2022 nr. 28/26-06/7024-06 a fost emisă o informație de către Biroul vamal Sud, prin care s-a invocat că argumentele menționate de către Bondarenco Anatolie în contestația depusă împotriva procesului-verbal de revendicare a declarațiilor vamale nr. 43/2, sunt nefondate, fără a argumenta această decizie, doar a fost copiat textul legii. La data de 15 noiembrie 2022, Bondarenco Anatolie, prin intermediul avocatului Apărece Oleg, a înaintat contestație împotriva Deciziei de regularizare nr. 420. La data de 25 noiembrie 2022 a fost emisă Decizia nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale, fiind expediată prin intermediul oficiului poștal, recepționată la data de 12 decembrie 2022. La data de 15 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, a fost depusă contestație împotriva Deciziei nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale. La data de 16 decembrie 22 nr. 28/11-18382 a fost emis răspunsul la contestația împotriva Deciziei de regularizare nr. 420, fiind expediat prin intermediul oficiului poștal, recepționat la data de 22 decembrie 2022. La data de 26 decembrie 2022 nr. 28/11-18849 a fost emis răspuns la contestația împotriva Deciziei nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale, fiind expediat prin intermediul oficiului poștal, recepționat la data de 05 ianuarie 2023.

Invocă reclamantul că a respectat procedura prealabilă și a înaintat acțiunea în contencios administrativ în termen. Motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază prezenta cerere, sunt următoarele: Decizia de regularizare are la bază procesul-verbal de revendicare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022, fiind un act întocmit în lipsa probelor, care să demonstreze vinovăția și cu aplicarea incorectă a legii. Automobilul de model Volkswagen Sharan, anul fabricării 2006, a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova la data de 08 octombrie 2020, prin postul vamal Giurgiulești-Galați, unde au fost perfectate actele necesare privind acordarea facilităților fiscale pentru persoanele cu dezabilități ale aparatului locomotor. La data de 12 noiembrie 2020 automobilul Volkswagen Sharan, anul fabricării 2006, i-a fost atribuit numărul de înmatriculare BBW 254. Data importului automobilului este 08 octombrie 2020, respectiv a fost aplicată legea în vigoare la data importului. Conform codului vamal nr. 1149 din 20

ianuarie 2000 (în vigoare până la data de 01 ianuarie 2021) art. 20 alin. (4¹) „Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează și se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport și/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului, iar în cazul mijloacelor de transport prohibite, se aplică cota accizului stabilită pentru vârsta maximă admisibilă.” Inclusiv Legea nr. 1380/1997 art. 28 lit. z) pct. 1, în vigoare la data importului 08 octombrie 2020, are prevederile similare.

A susținut Bondarencu Anatolie că a respectat în totalitate condițiile impuse de Codul vamal și legile speciale referitoare la importarea automobilelor de către persoanele cu dezabilități locomotorii. Nu a comercializat, transmis în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar, automobilul Volkswagen Sharan, număr înmatriculare BBW 254, nici unei persoane. Acest fapt este demonstrat inclusiv prin lipsa a unui act juridic în acest sens. Consideră că, în privința sa urmează a fi aplicată legislația în vigoare la momentul efectuării importului automobilului Volkswagen Sharan, cu număr de înmatriculare BBW 254, data: 08 octombrie 2020, deoarece acesta a beneficiat de scutirea de la plata drepturilor de import și avea obligația de a respecta regulile impuse de legislația în vigoare la data de 08 octombrie 2020.

Opinează că restricțiile suplimentare introduse prin modificările din 01 ianuarie 2021 urmează a fi aplicate persoanelor care vor importa mijloace de transport începând cu data de 01 ianuarie 2021. Astfel, calcularea drepturilor de import este efectuată greșit, este aplicată incorect legea. Serviciul Vamal a calculat drepturile de import la coeficientul raportat la vârsta automobilului conform anului 2022, fapt care denotă o eroare gravă, deoarece drepturile de import urmau a fi calculate conform coeficientului și vârstei automobilului la data importului în cazul dat anul 2020. Reieșind din Decizia de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022, constată faptul că coeficientul la calcularea accizei vamale la importul autoturismului constituie 86.05 lei/cm³, care se aplică în prezent, dar nu poate fi aplicat la importul automobilului Volkswagen Sharan la data importului 08 octombrie 2020. La data de 08 octombrie 2020 coeficientul maxim constituia 38.88 lei/cm³.

Consideră că, Serviciul vamal incorect a solicitat achitarea drepturilor de import de la Bondarencu Anatolie. Mijlocul de transport Volkswagen Sharan, cu număr de înmatriculare BBW 254, anul fabricației 2006, a fost plasat sub regim vamal de import de către persoana terță Cioaric Nicolae, respectiv Serviciul Vamal nu poate solicita achitarea drepturilor de import de la Bondarencu Anatolie, deoarece legislația în domeniu prevede expres că „se calculează și se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import”.

Prin urmare, Bondarencu Anatolie a susținut că nu poate fi subiectul acestei proceduri, deoarece legiuitorul a prevăzut în mod expres faptul că drepturile de import se calculează de la persoana care a plasat mijlocul de transport sub regimul vamal de import.

A solicitat reclamantul anularea procesului-verbal de revendicare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022, a deciziei cu privire la cererea prealabilă nr.

28/26-06/7024-06 din 07 noiembrie 2022, a deciziei de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022, a deciziei cu privire la cererea prealabilă nr. 28/11-18382 din 16 decembrie 2022, a deciziei cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale nr. 537 din 25 noiembrie 2022.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Bondarenco Anatolie împotriva Biroului vamal Sud.

Fiind menționat că, după ce hotărârea va deveni definitivă, se dispune anularea măsurilor de asigurare a acțiunii privind suspendarea executării Deciziei de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022 și Deciziei cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale nr. 537 din 25 noiembrie 2022, aplicate în baza încheierii Judecătoriei Cahul, sediul central din 19 ianuarie 2023.

La 04 mai 2023, Anatolie Bondarenco, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg a declarat apel nemotivat, iar la data de 05 iunie 2023 a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin decizia din 06 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către avocatul Apărețe Oleg în interesele lui Bondarenco Anatolie, casată integral hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și pronunțată o decizie nouă prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Bondarenco Anatolie împotriva Biroului vamal Sud.

S-a anulat în parte decizia de regularizare a Biroului vamal Sud nr. 420 din 04 noiembrie 2022, în partea calculării și impunerii spre plată contribuabilului Bondarenco Anatolie a obligațiilor vamale în mărime de 105 248, 64 de lei,

S-a menținut decizia de regularizare a Biroului vamal Sud nr. 420 din 04 noiembrie 2022, în partea calculării și impunerii spre plată contribuabilului Bondarenco Anatolie a obligațiilor vamale în sumă de 90 244, 94 de lei.

S-a anulat în parte decizia nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale în sumă de 105 248, 64 de lei de la plătitorul vamal Bondarenco Anatolie, emisă de Biroul vamal Sud la data de 25 noiembrie 2022.

În rest, acțiunea lui Bondarenco Anatolie a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prin transmiterea de către Bondarenco Anatolie în folosință lui Dănăilă Valeriu, Derivolcov Andrei, Cioaric Nicolae, Choarik Nikolay a mijlocului de transport, care a beneficiat de tratament tarifar favorabil, au fost încălcate prevederile pct. 28 a Hotărârii Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016, art. 28 lit. z), pct. 1) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal și pct.11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 124 alin. (14), pct. 1) Cod fiscal, fiind întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022 și decizia de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022. Astfel, nu pot fi reținute argumentele apelantului Bondarenco Anatolie, precum că, el ar fi respectat integral condițiile impuse de Codul vamal și legile speciale referitoare la importarea automobilelor de către persoanele cu dezabilități locomotorii, deoarece nu a comercializat, transmis în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar

automobilul Volkswagen Sharan. Prin urmare, în urma utilizării de către alte persoane a mijlocului de transport importat cu scutirea de plată a drepturilor de import, s-a încălcat principiul acordării facilităților fiscale și vamale, prin nerespectarea destinației finale a mijlocului de transport.

A menționat instanța de apel că nu poate reține ca întemeiate argumentele apelantului, precum că, Biroul vamal Sud incorect a solicitat achitarea drepturilor de import de la Bondarenco Anatolie, deoarece mijlocul de transport Volkswagen Sharan, a fost plasat sub regim vamal de import de către persoana terță Cioaric Nicolae. În acest sens este de notat faptul că, declarația vamală DV-6 a fost depusă la data de 08 octombrie 2020 anume de către Bondarenco Anatolie, cu privire la importul autoturismului de model Volkswagen Sharan, iar Cioaric Nicolae, în baza procurii (f.d.80-81), doar a introdus pe teritoriul Republicii Moldova acest mijloc de transport. Astfel, acțiunile Biroului vamal Sud sunt legale și întemeiate referitor la calcularea plăților vamale de la beneficiar, iar, Cioaric Nicolae prin procura eliberată de Bondarenco Anatolie a avut împuterniciri doar pentru procurarea mijlocului de transport și transportarea acestuia până la locul de trai, în corespundere cu pct. 19 din HG 474/2016 ”persoanele terțe importă mijloacele de transport cu destinație specială și le livrează doar beneficiarului care va utiliza aceste mijloace de transport nemijlocit conform destinației lor finale”. Deci, lui Cioaric Nicolae nu-i poate fi imputată nerespectarea regimului vamal de import a mijlocului de transport și nu poate fi obligat la achitarea plăților vamale pentru încălcarea regimului vamal, or el a acționat prin procură în nunele lui Bondarenco Anatolie.

A susținut că, obligația vamală nu a apărut la data importului mijlocului de transport, or, la acea data Bondarenco Anatolie nu a încălcat prevederile legale, efectuând importul mijlocului de transport în condițiile legii. Dar, obligația vamală a apărut ulterior, când au fost depistate operațiunile de intrare/ieșire din țară cu implicarea mijlocului de transport, de către persoanele terțe, care nu sunt abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a lui Bondarenco Anatolie. Prima încălcare în acest sens manifestându-se la data de 25.12.2020, când a fost realizată prima ieșire din țară cu această unitate de transport de către Dănăilă Valeriu (f.d.67) și toate calculele erau necesar de a fi realizate anume de la această dată așa cum, la această dată a fost realizată prima încălcare. Dar, nu la data de 03.04.2021 cum invocă Biroul vamal Sud, or, la această dată a intrat Derivolcov Andrei în țară cu mijlocul de transport. Iar, instanța de fond la emiterea hotărârii contestate s-a limitat doar la menționarea faptului că, în perioada 01 ianuarie 2020 – 15 septembrie 2022, pentru mijlocul de transport de model Volkswagen Sharan, au fost înregistrate 18 traversări a frontierei se stat (direcția intrare și ieșire), prin posturile vamale Cahul-Oancea (auto), Leușeni - Albița (auto). La momentul traversărilor frontierei de stat, la volanul mijlocului de transport de model Volkswagen Sharan, cu numărul de înmatriculare BBW254, s-au aflat: Dănăilă Valeriu, Derivolcov Andrei, Cioaric Nicolae, Choarik Nikolay. Persoana cu dizabilitate locomotorii - Bondarenco Anatolie, la momentul traversării frontierei de stat, nu se afla în mijlocul de transport (f.d.66-67). Or, potrivit art. 127⁵ alin. (2) Cod vamal obligația vamală apare la data producerii încălcării, iar la caz, prima încălcare s-a realizat la data de 25.12.2020, dar nu la 03.04.2021 cum invocă Biroul vamal Sud, și calculele urmau a fi realizate anume la data de 25.12.2020,

dar nu cum s-a realizat la caz de către intimat și nici nu la data de 08.10.2020 cum invocă apelantul.

Drept urmare, Curtea de apel Cahul a considerat de a anula în parte decizia nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale în sumă de 105 248,64 de lei de la plătitorul vamal Bondarenco Anatolie, emisă de Biroul vamal Sud la data de 25 noiembrie 2022.

Astfel, în legătură cu neexecutarea obligației vamale, la data de 25 noiembrie 2022 Biroul vamal Sud a emis decizia nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, iar prin scrisoarea cu nr. 28/26-03/7571-06 din 28 noiembrie 2022, pârâtul a comunicat lui Bondarenco Anatolie despre declanșarea procedurii de executare și l-a informat despre stingerea obligației vamale prin intermediul Biroului vamal Sud (f.d.33).

Prin urmare, acțiunile organului vamal cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale sunt legale și întemeiate, însă, stabilindu-se necesitatea anulării în parte a deciziei de regularizare a Biroului vamal Sud nr. 420 din 04 noiembrie 2022, în partea calculării și impunerii spre plată contribuabilului Bondarenco Anatolie a obligațiilor vamale în mărime de 105 248,64 de lei. Totodată, conchizându-se și necesitatea menținerii deciziei de regularizare a Biroului vamal Sud nr. 420 din 04 noiembrie 2022, în partea calculării și impunerii spre plată contribuabilului Bondarenco Anatolie a obligațiilor vamale în sumă de 90 244,94 de lei, se manifestă și necesitatea anulării în parte a deciziei nr. 537 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale în sumă de 105 248,64 de lei de la plătitorul vamal Bondarenco Anatolie, emisă de Biroul vamal Sud la data de 25 noiembrie 2022.

A concluzionat că, în rest acțiunea lui Bondarenco Anatolie este necesar de a o respinge ca neîntemeiată așa cum, procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022; răspunsul nr. 28/26-06/7024-06 din 07 noiembrie 2022, emis în urma examinării contestației procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 43/2 din 21 octombrie 2022; răspunsul nr. 28/11-18382 din 16 decembrie 2022, emis în urma examinării contestației depuse împotriva deciziei de regularizare nr. 420 din 04 noiembrie 2022, nu sunt acte administrative și nu se contestă separat de actul administrativ principal.

La 09 februarie 2024, Biroul vamal Sud a depus de recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2023 Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivare, a invocat că, instanța de apel examinând cauza a interpretata în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Consideră că, concluzia instanței de apel cu privire la micșorarea cuantumului datoriei vamale, nu este întemeiată pe un suport juridic, iar argumentul Biroului vamal Sud asupra temeiului de aplicare a legii din anul 2021 prioritar în raport cu cea din anul 2020, este justificată de modificările legale intervenite, ceea ce constituie temei pentru casarea parțială a Deciziei Curții de Apel Cahul din 06.11.2023 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Bondarenco Anatolie.

Astfel, recurentul a susținut că, instanța de apel a dat o interpretare arbitrară materialelor dosarului și cadrului normativ pertinent speței.

La data de 21 și 26 februarie 2024, Bondarenco Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg, a depus recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat casare parțială a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de admiterea a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că Bondarenco Anatolie a respectat în totalitate condițiile impuse de Codul Vamal și legile speciale referitoare la importarea automobilelor de către persoanele cu dezabilități locomotorii. Acesta nu a comercializat, transmis în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar automobilul Volkswagen Sharan n/î BBW 254 nici unei persoane.

A indicat că, instanța de apel în mod corect a ajuns la concluzia că instanța de fond la emiterea hotărârii contestate s-a limitat doar la menționarea faptului că, în perioada 01 ianuarie 2020 15 septembrie 2022, pentru mijlocul de transport de model Volkswagen Sharan, cu numărul de înmatriculare BBW254, au fost înregistrate 18 traversări a frontierei de stat (direcția intrare și ieșire), prin posturile vamale Cahul Oancea (auto), Leușeni - Albița (auto). La momentul traversărilor frontierei de stat, la volanul mijlocului de transport de model Volkswagen Sharan, cu numărul de înmatriculare BBW254, s-au aflat: Dănăilă Valeriu, Derivolcov Andrei, Cioaric Nicolae, Choarik Nikolay. Persoana cu dizabilitate locomotorii - Bondarenco Anatolie, la momentul traversării frontierei de stat, nu se afla în mijlocul de transport (f.d. 66-67). Însă, nu a stabilit când a fost realizată prima încălcare, iar fără stabilirea datei la care s-a realizat încălcarea, nu putea stabili momentul apariției obligației vamale așa cum, în dependență de prima încălcare se calculează și obligațiile vamale.

A mai invocat și faptul că instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că în privința lui Bondarenco Anatolie urmează a fi aplicate prevederile legii speciale, respectiv Hotărârea de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

Astfel cadrul legal în vigoare la data importului - 08.10.2020 cât și cel în vigoare la data întocmirii - procesului verbal de reverificare a declarațiilor vamale - 21.10.2022 - prevedea expres că calcularea taxelor se efectuează la data importului automobilului (08.10.2020) - respectiv coeficientul maxim prevăzut la importul automobilelor la data de 08.10.2020 constituia 38.88 lei /cm³.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor:

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei contestate la 06 noiembrie 2023, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată Biroului vamal Sud la 22 decembrie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere anexată la dosar (f.d.204, vol.1).

Astfel, recursul depus de către Biroul vamal Sud la 09 februarie 2024, este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată avocatului Apărețe Oleg la 22 decembrie 2023 și recepționată de către acesta la data de 29 decembrie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul anexat la dosar (f.d.209, vol.1),

Astfel, recursul depus de către Bondarenco Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg, la 21 februarie 2024, este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ.

La data de 12 februarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursurilor, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Până la data examinării recursurilor intimații nu au manifestat opțiunea de a depune referințe asupra recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile inadmisibile, din următoarele motive.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Biroul vamal Sud și de Bondarenco Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1), (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente

și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursuri de Biroul vamal Sud și de Bondarencu Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Cahul și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse de Biroul vamal Sud și de Bondarencu Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Cahul, fiind apreciate în mod corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursurilor cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursurilor însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Cahul și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Cahul, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorilor recursurilor, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Biroul vamal Sud și de Bondarenco Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Biroul vamal Sud și de Bondarenco Anatolie, reprezentat de avocatul Apărețe Oleg, se declară inadmisibile.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc